

Obilježavajući 30. godišnjicu Procesa iz Barcelone i pozdravljajući donošenje novog Pakta za Mediteran Europske unije, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva u suradnji s partnerskim organizacijama iz Hrvatske, Italije, Slovenije, Portugala, Španjolske i Malte, na Međunarodni dan Mediterana u 2025. godini, predstavlja

Zadarsku deklaraciju o Mediteranu „Djelujemo ZA Mediteran”

koja se poziva na ciljeve održivog razvoja UN-a i Agendu 2030 i naglašava nužnost zajedničkog djelovanja javnih institucija, profitnog sektora i civilnoga društva za dugoročno održiv razvoj, društveno-ekonomski napredak i očuvanje ekosustava Mediterana.

UVODNA IZJAVA

Deklaracijom potvrđujemo predanost izgradnji održivog, mirnog i pravednog Mediterana.

Ključno je udruživanje i povezivanje mediteranskih društava, javnih institucija, profitnog sektora i civilnog društva u ostvarivanju dugoročne dobrobiti svih obalnih zajednica.

Mediteran je prostor mira, stabilnosti i međusobnog razumijevanja.

Djelovanje ZA Mediteran u znaku je partnerstva i dijaloga utemeljenog na ljudskim pravima, uključenosti, demokratskom sudjelovanju i vladavini prava.

DEKLARACIJSKE TOČKE

1. Human i pravedan pristup migracijama

Važno je:

- promicati human, održiv i pravedan pristup mobilnosti, utemeljen na poštivanju ljudskog dostojanstva, međunarodne zaštite i potreba društava na Mediteranu.
- podržati zajedničko djelovanje protiv trgovine ljudima te jačanje suradnje s izvorišnim i tranzitnim zemljama.
- doprinositi razvoju integracijskih, obrazovnih i kulturnih programa koji potiču međusobno razumijevanje i uključenost.

2. Smanjenje nejednakosti i održivi gospodarski razvoj

Važno je:

- podržati poticanje razvoja uključenih i održivih gospodarstava na svim obalama Mediterana.
- zagovarati i poticati dostojanstvene uvjete rada, smanjivanje siromaštva i nejednakosti te jačanje inovacija i zelenih tehnologija.
- promicati održive proizvodnje hrane, očuvanje prirodnih resursa i jednak pristup dostupnim sredstvima za razvoj.

Plavo. Čisto. Zauvijek.

#Zajednokrozvrijeme

3. Očuvanje okoliša, vode i bioraznolikosti

Ključno je:

- štiti mediteranski ekosustav i promicati održivo upravljanje vodnim resursima.
- podržati mjere za zaštitu bioraznolikosti, sprječavanje zagađenja te smanjenje otpada, posebno plastike.

4. Klimatska otpornost i pravedna energetska tranzicija

Važno je:

- podupirati suradnju u postizanju ugljične neutralnosti u skladu s Pariškim sporazumom.
- zalagati se za pravedan pristup čistoj i dostupnoj energiji za sve te za razmjenu znanja i inovativnih tehnologija.
- promicati mjere za smanjenje ranjivosti zajednica na klimatske promjene.

5. Osnaživanje žena i rodna jednakost

Nužno je:

- u svim djelovima Mediterana promicati ravnopravno sudjelovanje žena u društvenom, ekonomskom i političkom životu.
- podržavati inicijative protiv rodno uvjetovanog nasilja i diskriminacije.
- stvaranje uvjeta za ekonomsko, obrazovno i političko osnaživanje žena i djevojčica.

6. Borba protiv rasizma, ksenofobije i svih oblika diskriminacije

Ključno je:

- promicati društva utemeljena na jednakosti, poštivanju raznolikosti i međusobnom uvažavanju.
- suprotstavljati se rasizmu, ksenofobiji i svim oblicima netolerancije koji potkopavaju društvenu koheziju i stabilnost na Mediteranu.
- podržati programe i inicijative koje jačaju interkulturalni dijalog, solidarnost i razumijevanje među svim zajednicama.

7. Mladi, njihovo sudjelovanje u zajednici i društvena uključenost

Važno je:

- stvarati okruženja koje mladima omogućuje aktivno sudjelovanje u društvu i demokraciji.
- podržati rješavanje izazova nezaposlenosti mladih te promicanje priuštivog stanovanja.
- promovirati i podržavati razvoj građanskih kompetencija, medijske pismenosti i međugeneracijske solidarnosti.

8. Obrazovanje, znanost i inovacije

Ključno je:

- zalaganje za dostupno, kvalitetno i uključivo obrazovanje za sve.
- podržati međunarodnu znanstvenu suradnju i odgovornu primjenu inovativnih tehnologija, uključujući umjetnu inteligenciju.
- ulagati u znanje koje jača zajednički mediteranski identitet.

Plavo. Čisto. Zauvijek.

#Zajednokrozvrijeme

9. Razvoj održivih i pametnih zajednica

Važno je:

- podupirati održivu mobilnost, pametna energetska rješenja i inkluzivne javne usluge.
- zalagati se za urbanistička rješenja usmjerena na građane i očuvanje okoliša.
- doprinositi razvoju zelenih, pristupačnih i povezanih zajednica.

ZAVRŠNA IZJAVA

Ovom Deklaracijom želimo u idućih 5 godina do 2030. zajedničkim djelovanjem te u duhu solidarnosti i suradnje doprinjeti uključivim društvima na Mediteranu te održivom, mirnom i pravednom Mediteranu pod motom Djelujmo ZA Mediteran: plav, čist i zauvijek.

#zajednokrozvrijeme

Plavo. Čisto. Zauvijek.

#Zajednokrozvrijeme

